

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษาวิจัยเรื่อง “การวิเคราะห์เนื้อหาเกี่ยวกับการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมที่ปรากฏในหนังสือพิมพ์รายวันของจังหวัดเชียงใหม่” ผู้วิจัยมีวัตถุประสงค์ในการวิจัย 3 คือ

1. เพื่อศึกษาวเคราะห์ความสอดคล้องระหว่างนโยบายกับการนำเสนอเนื้อหาเกี่ยวกับการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม
2. เพื่อศึกษาวเคราะห์ประเด็นการนำเสนอเนื้อหาของข่าว บทความ และบทบรรณาธิการเกี่ยวกับการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม
3. เพื่อวิเคราะห์เปรียบเทียบประเด็นการนำเสนอเนื้อหาของข่าว บทความ และบทบรรณาธิการเกี่ยวกับการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม

การศึกษาวิจัยในครั้งนี้ เป็นการวิจัยที่ประสานกันระหว่างการวิจัยเชิงคุณภาพและการวิจัยเชิงปริมาณ โดยการวิจัยเชิงปริมาณจะใช้คำร้อยละเข้ามาช่วยในการวิเคราะห์เนื้อหา โดยผู้วิจัยได้แบ่งการศึกษาออกเป็น 2 ส่วน คือ ส่วนที่ 1 การสัมภาษณ์ (Interview) บรรณาธิการหนังสือพิมพ์รายวันจังหวัดเชียงใหม่ 2 ชื่อฉบับคือ บรรณาธิการหนังสือพิมพ์เชียงใหม่นิวส์และบรรณาธิการหนังสือพิมพ์ไทยนิวส์ และส่วนที่ 2 การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) จากตัวสื่อ ด้วยวิธีการวิเคราะห์ตัวบท (Textual Analysis) จากหนังสือพิมพ์รายวันของจังหวัดเชียงใหม่ 2 ฉบับ ได้แก่ หนังสือพิมพ์เชียงใหม่นิวส์ และหนังสือพิมพ์ไทยนิวส์ ในช่วงระหว่างวันที่ 1 กรกฎาคม 2552 ถึงวันที่ 30 มิถุนายน 2553 รวมระยะเวลาในการศึกษา 1 ปี มีหนังสือพิมพ์ที่ใช้ศึกษาทั้งหมด 730 ฉบับ

1. สรุปผลการวิจัย

จากการศึกษาที่ผ่านมาทั้งหมดในงานวิจัยฉบับนี้ ผู้วิจัยสามารถสรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

1.1 นโยบายของหนังสือพิมพ์รายวันจังหวัดเชียงใหม่ในการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม

จากการศึกษานโยบายของหนังสือพิมพ์รายวันจังหวัดเชียงใหม่ในการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม สามารถสรุปผลการวิจัยได้ว่า หนังสือพิมพ์รายวันจังหวัดเชียงใหม่ 2 ฉบับ ได้แก่ หนังสือพิมพ์เชียงใหม่นิวส์ และหนังสือพิมพ์ไทยนิวส์ ไม่มีนโยบายในการส่งเสริมและ

รักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมที่เป็นลายลักษณ์อักษร เนื่องจากหนังสือพิมพ์รายวันจังหวัดเชียงใหม่ทั้ง 2 ฉบับ เห็นว่าการแสดงบทบาทด้านนี้เป็นวิถีทางที่หนังสือพิมพ์ได้ปฏิบัติอยู่เสมอมา และเป็นสิ่งที่นักข่าวจะต้องตระหนักถึงบทบาทหน้าที่ของตนเอง ดังนั้นจึงไม่จำเป็นที่จะต้องกำหนดนโยบายในการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมอย่างเป็นทางการ แม้ว่าจะมีการกำหนดนโยบายขึ้นมา ก็เป็นเพียงข้อความที่อยู่ในกระดาษแต่สิ่งสำคัญอยู่ที่นักหนังสือพิมพ์ว่าจะมีจิตสำนึกและมีความมุ่งมั่นตั้งใจต่อเรื่องนี้มากน้อยเพียงใด

อย่างไรก็ตาม แม้ว่าหนังสือพิมพ์รายวันจังหวัดเชียงใหม่ทั้ง 2 ฉบับ ไม่มีนโยบายในการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมที่เป็นลายลักษณ์อักษร แต่พบว่ามีกำหนดแนวปฏิบัติในการนำเสนอข่าวสารดังกล่าว อาทิเช่น หนังสือพิมพ์มีหลักในการนำเสนอข่าวคือ มีการคัดเลือกข่าวที่เกี่ยวข้องกับชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชนในท้องถิ่นหรือมีผลกระทบต่อชีวิตความเป็นอยู่ พร้อมทั้งนำเสนอแนวทางการแก้ไขปัญหา เพื่อกระตุ้นให้ประชาชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการจัดการแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อมที่เกิดขึ้น โดยมีการนำเสนอเนื้อหาทั้งในรูปแบบของข่าว บทความ และบทบรรณาธิการ

1.2 ผลการศึกษาความสอดคล้องระหว่างนโยบาย กับการให้ความสำคัญต่อการนำเสนอเนื้อหาเกี่ยวกับการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม ของหนังสือพิมพ์รายวันจังหวัดเชียงใหม่

จากการศึกษานโยบายของหนังสือพิมพ์รายวันจังหวัดเชียงใหม่ในการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม สามารถสรุปผลการวิจัยได้ว่าหนังสือพิมพ์รายวันจังหวัดเชียงใหม่ทั้ง 2 ฉบับ ได้แก่ หนังสือพิมพ์เชียงใหม่นิวส์ และหนังสือพิมพ์ไทยนิวส์ไม่มีนโยบายในการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมที่เป็นลายลักษณ์อักษร แต่พบว่ามีแนวปฏิบัติในการนำเสนอข่าวเกี่ยวกับการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม อาทิเช่น หนังสือพิมพ์มีหลักในการนำเสนอข่าวคือ มีการคัดเลือกข่าวที่เกี่ยวข้องกับชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชนในท้องถิ่น หรือมีผลกระทบต่อชีวิตความเป็นอยู่ พร้อมทั้งนำเสนอแนวทางการแก้ไขปัญหา เพื่อกระตุ้นให้ประชาชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการจัดการแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อมที่เกิดขึ้น นอกจากนี้หนังสือพิมพ์ยังกำหนดให้มีการนำเสนอเนื้อหาเกี่ยวกับการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมทั้งในรูปแบบของข่าว บทความ และบทบรรณาธิการ ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิเคราะห์เนื้อหาเกี่ยวกับการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมที่ปรากฏในหนังสือพิมพ์รายวันจังหวัดเชียงใหม่ 2 ฉบับ ได้แก่ หนังสือพิมพ์เชียงใหม่นิวส์ และหนังสือพิมพ์ไทยนิวส์ ในช่วงระหว่างวันที่ 1 กรกฎาคม 2552 ถึง

วันที่ 30 มิถุนายน 2553 รวมระยะเวลาในการศึกษา 1 ปี มีหนังสือพิมพ์ที่ใช้ศึกษาทั้งหมด 730 ฉบับ ที่พบว่า หนังสือพิมพ์ได้นำเสนอข่าวเกี่ยวกับการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมจำนวนทั้งสิ้น 1,208 ข่าว มีบทความจำนวนทั้งสิ้น 302 เรื่อง และมีบทบรรณาธิการจำนวนทั้งสิ้น 117 เรื่อง รวมจำนวนทั้งหมด 1,627 เรื่อง

ในส่วนของการให้ความสำคัญกับข่าวสิ่งแวดล้อมของหนังสือพิมพ์รายวันจังหวัดเชียงใหม่ เมื่อเปรียบเทียบกับจำนวนข่าว บทความ และบทบรรณาธิการที่ถูกนำเสนอ กับผลที่ได้จากการศึกษา พื้นที่ข่าวสิ่งแวดล้อมที่ปรากฏในหนังสือพิมพ์รายวันของจังหวัดเชียงใหม่ พบว่า มีสัดส่วนน้อยมาก เมื่อเทียบกับข่าวประเภทอื่น หนังสือพิมพ์เชียงใหม่มีปริมาณพื้นที่ข่าวสิ่งแวดล้อม คิดเป็นร้อยละ 1.22 ส่วนหนังสือพิมพ์ไทยนิวส์ คิดเป็นร้อยละ 1.56 โดยข่าวที่หนังสือพิมพ์ให้พื้นที่ในการนำเสนอมากที่สุดคือข่าวสังคม รองลงมาคือข่าวเศรษฐกิจ และโฆษณา ในกรณีดังกล่าวผู้วิจัยให้ความเห็นว่า หนังสือพิมพ์รายวันจังหวัดเชียงใหม่ทั้ง 2 ฉบับ มีการกำหนดแนวปฏิบัติในการนำเสนอข่าวสิ่งแวดล้อมเพียงหลักการเท่านั้น ในทางปฏิบัติมีการเลือกนำเสนอเล็กน้อยมากเมื่อเทียบกับข่าวอื่นๆ ที่สื่อเองคิดว่าประชาชนสนใจ

1.3 สรุปผลการวิเคราะห์เนื้อหา

1.3.1 การวิเคราะห์เนื้อหาเกี่ยวกับการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมที่ปรากฏในข่าว

1.3.1.1 จำนวนข่าวเกี่ยวกับการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมที่ถูกนำเสนอ

ผลการศึกษาพบว่า มีข่าวเกี่ยวกับการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมจำนวนทั้งสิ้น 1,208 ข่าว เป็นข่าวที่ถูกนำเสนอในหนังสือพิมพ์เชียงใหม่มีจำนวน 580 ข่าว และถูกนำเสนอในหนังสือพิมพ์ไทยนิวส์จำนวน 628 ข่าว

1.3.1.2 จำนวนข่าวเกี่ยวกับการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมที่ถูกนำเสนอในแต่ละประเด็น

ผลการศึกษาประเด็นเกี่ยวกับการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมที่ถูกนำเสนอในข่าว พบว่าหนังสือพิมพ์นำเสนอการป้องกันแก้ไขปัญหาและการพัฒนาสิ่งแวดล้อมมากที่สุด คือ 610 ข่าว คิดเป็นร้อยละ 50.50 รองลงมาคือ สถานการณ์ด้านสิ่งแวดล้อม 346 ข่าว คิดเป็นร้อยละ 30.13 และการสูญเสียความสมดุลของระบบนิเวศ 159 ข่าว คิดเป็นร้อยละ 13.16

1.3.1.3 เนื้อหาข่าวเกี่ยวกับการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมที่ถูกนำเสนอในแต่ละประเด็น

- ประเด็นเกี่ยวกับการป้องกันแก้ไขปัญหและพัฒนาสิ่งแวดล้อม หนังสือพิมพ์นำเสนอประเด็นการรณรงค์และประชาสัมพันธ์ให้ช่วยกันรักษาสิ่งแวดล้อมมากที่สุด คือ 330 ข่าว คิดเป็นร้อยละ 44.30 รองลงมาคือ ให้นำหน่วยงานที่รับผิดชอบดำเนินการตามหน้าที่มากขึ้น 200 ข่าว คิดเป็นร้อยละ 26.84 และส่งเสริมและสนับสนุนให้ชุมชนและภาคเอกชนเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารและจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม 129 ข่าว คิดเป็นร้อยละ 17.32

- ประเด็นเกี่ยวกับสถานการณ์ด้านสิ่งแวดล้อม หนังสือพิมพ์นำเสนอประเด็นเกี่ยวกับสถานการณ์ภัยธรรมชาติมากที่สุด คือ 265 ข่าว คิดเป็นร้อยละ 72.80 รองลงมาคือ ประเด็นเกี่ยวกับสถานการณ์มลพิษทางสิ่งแวดล้อม 99 ข่าว คิดเป็นร้อยละ 27.20

- ประเด็นเกี่ยวกับการสูญเสียความสมดุลของระบบนิเวศ หนังสือพิมพ์นำเสนอประเด็นเกี่ยวกับปัญหาการทำลายทรัพยากรป่าไม้มากที่สุด คือ 144 ข่าว คิดเป็นร้อยละ 90.57 รองลงมาคือ ประเด็นเกี่ยวกับปัญหาการลักลอบค้าสัตว์ป่าและพืชป่า และปัญหาทรัพยากรแร่ธาตุและพลังงานนำเสนอเท่ากันคือ 7 ข่าว คิดเป็นร้อยละ 4.40 และประเด็นเกี่ยวกับปัญหาภาวะโลกร้อน 1 ข่าว คิดเป็นร้อยละ 0.63

- ประเด็นเกี่ยวกับผลกระทบทางด้านสิ่งแวดล้อม หนังสือพิมพ์นำเสนอประเด็นเกี่ยวกับผลกระทบต่อคุณภาพชีวิตมากที่สุดคือ 68 ข่าว คิดเป็นร้อยละ 67.33 รองลงมาคือ ประเด็นเกี่ยวกับผลกระทบต่อคุณค่าการใช้ประโยชน์ของมนุษย์ 22 ข่าว คิดเป็นร้อยละ 21.78 และประเด็นเกี่ยวกับผลกระทบต่อทรัพยากรสิ่งแวดล้อมทางกายภาพ 7 ข่าว คิดเป็นร้อยละ 6.93

1.3.2 การวิเคราะห์เนื้อหาเกี่ยวกับการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมที่ปรากฏในบทความ

1.3.2.1 จำนวนบทความเกี่ยวกับการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมที่ถูกนำเสนอ

ผลการศึกษาพบว่า มีบทความเกี่ยวกับการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมจำนวนทั้งสิ้น 302 เรื่อง เป็นบทความที่ถูกนำเสนอในหนังสือพิมพ์เชิงข่าวยุคใหม่จำนวน 137 เรื่อง และถูกนำเสนอในหนังสือพิมพ์ไทยนิวส์จำนวน 165 เรื่อง

1.3.2.2 จำนวนบทความเกี่ยวกับการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมที่ถูกนำเสนอในแต่ละประเด็น

ผลการศึกษาประเด็นเกี่ยวกับการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมที่ถูกนำเสนอในบทความ พบว่าหนังสือพิมพ์นำเสนอการป้องกันแก้ไขปัญหาและการพัฒนาสิ่งแวดล้อมมากที่สุดคือ 222 เรื่อง คิดเป็นร้อยละ 73.51 รองลงมาคือ สถานการณ์ด้านสิ่งแวดล้อม 47 เรื่อง คิดเป็นร้อยละ 15.56 และผลกระทบทางด้านสิ่งแวดล้อม 24 เรื่อง คิดเป็นร้อยละ 7.95

1.3.2.3 เนื้อหาบทความเกี่ยวกับการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมที่ถูกนำเสนอในแต่ละประเด็น

- ประเด็นเกี่ยวกับการป้องกันแก้ไขปัญหาและพัฒนาสิ่งแวดล้อม หนังสือพิมพ์นำเสนอประเด็นการรณรงค์และประชาสัมพันธ์ให้ช่วยกันรักษาสิ่งแวดล้อมมากที่สุดคือ 111 เรื่อง คิดเป็นร้อยละ 43.53 รองลงมาคือ ส่งเสริมและสนับสนุนให้ชุมชนและภาคเอกชนเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารและจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม 82 เรื่อง คิดเป็นร้อยละ 32.16 และให้หน่วยงานที่รับผิดชอบดำเนินการตามหน้าที่มากขึ้น 22 เรื่อง คิดเป็นร้อยละ 8.62

- ประเด็นเกี่ยวกับสถานการณ์ด้านสิ่งแวดล้อม หนังสือพิมพ์นำเสนอประเด็นเกี่ยวกับสถานการณ์ภัยธรรมชาติมากที่สุดคือ 27 เรื่อง คิดเป็นร้อยละ 57.44 รองลงมาคือ ประเด็นเกี่ยวกับสถานการณ์มลพิษทางสิ่งแวดล้อม 17 เรื่อง คิดเป็นร้อยละ 36.17 และประเด็นเกี่ยวกับปัญหาการจราจร 2 เรื่อง คิดเป็นร้อยละ 4.26

- ประเด็นเกี่ยวกับผลกระทบทางด้านสิ่งแวดล้อม หนังสือพิมพ์นำเสนอประเด็นเกี่ยวกับผลกระทบต่อคุณภาพชีวิตมากที่สุดคือ 22 เรื่อง คิดเป็นร้อยละ 70.96 รองลงมาคือ ประเด็นเกี่ยวกับผลกระทบต่อทรัพยากรสิ่งแวดล้อมทางกายภาพ ประเด็นเกี่ยวกับผลกระทบต่อทรัพยากรสิ่งแวดล้อมทางชีวภาพ และประเด็นเกี่ยวกับผลกระทบต่อคุณค่าการใช้ประโยชน์ของมนุษย์ มีการนำเสนอเท่ากันคือจำนวน 3 เรื่อง คิดเป็นร้อยละ 9.68

- ประเด็นเกี่ยวกับการสูญเสียความสมดุลของระบบนิเวศ หนังสือพิมพ์นำเสนอประเด็นเกี่ยวกับปัญหาการลักลอบค้าสัตว์ป่าและพืชป่า และประเด็นเกี่ยวกับปัญหาภาวะโลกร้อน จำนวนเท่ากันคือ 3 เรื่อง คิดเป็นร้อยละ 33.33 รองลงมาคือ ประเด็นเกี่ยวกับปัญหาทรัพยากรแร่ธาตุและพลังงาน 2 เรื่อง คิดเป็นร้อยละ 22.23 อันดับที่ 3 ได้แก่ ประเด็นเกี่ยวกับปัญหาการทำลายทรัพยากรป่าไม้ จำนวน 1 เรื่อง คิดเป็นร้อยละ 11.11

1.3.3. การวิเคราะห์เนื้อหาเกี่ยวกับการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมที่ปรากฏใน บทบรรณาธิการ

1.3.3.1 จำนวนบทบรรณาธิการเกี่ยวกับการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมที่ถูก นำเสนอ

ผลการศึกษาพบว่า มีบทบรรณาธิการเกี่ยวกับการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม
จำนวนทั้งสิ้น 117 เรื่อง เป็นบทบรรณาธิการที่ถูกนำเสนอในหนังสือพิมพ์เชิงใหม่ นิตยสารจำนวน 54
เรื่อง และถูกนำเสนอในหนังสือพิมพ์ไทย นิตยสารจำนวน 63 เรื่อง

1.3.3.2 จำนวนบทบรรณาธิการเกี่ยวกับการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมที่ถูก นำเสนอในแต่ละประเด็น

ผลการศึกษาประเด็นเกี่ยวกับการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมที่ถูก
นำเสนอในบทบรรณาธิการ พบว่าหนังสือพิมพ์นำเสนอการป้องกันแก้ไขปัญหาและการพัฒนา
สิ่งแวดล้อมมากที่สุดคือ 57 เรื่อง คิดเป็นร้อยละ 48.72 รองลงมาคือ สถานการณ์ด้านสิ่งแวดล้อม 51
เรื่อง คิดเป็นร้อยละ 43.59 และผลกระทบทางด้านสิ่งแวดล้อม 5 เรื่อง คิดเป็นร้อยละ 4.27

1.3.3.3 เนื้อหาบทบรรณาธิการเกี่ยวกับการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมที่ถูก นำเสนอในแต่ละประเด็น

- ประเด็นเกี่ยวกับการป้องกันแก้ไขปัญหาและพัฒนาสิ่งแวดล้อม หนังสือพิมพ์นำเสนอ
ประเด็นการรณรงค์และประชาสัมพันธ์ให้ช่วยกันรักษาสิ่งแวดล้อมมากที่สุดคือ 36 เรื่อง คิดเป็น
ร้อยละ 45.57 รองลงมาคือ ให้หน่วยงานที่รับผิดชอบดำเนินการตามหน้าที่มากขึ้น 25 เรื่อง คิดเป็น
ร้อยละ 31.65 และส่งเสริมและสนับสนุนให้ชุมชนและภาคเอกชนเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหาร
และจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม 7 เรื่อง คิดเป็นร้อยละ 8.86

- ประเด็นเกี่ยวกับสถานการณ์ด้านสิ่งแวดล้อม หนังสือพิมพ์นำเสนอประเด็นเกี่ยวกับ
สถานการณ์ภัยธรรมชาติมากที่สุดคือ 37 เรื่อง คิดเป็นร้อยละ 77.08 รองลงมาคือ ประเด็นเกี่ยวกับ
สถานการณ์มลพิษทางสิ่งแวดล้อม 11 เรื่อง คิดเป็นร้อยละ 22.92

- ประเด็นเกี่ยวกับผลกระทบทางด้านสิ่งแวดล้อม หนังสือพิมพ์นำเสนอประเด็นเกี่ยวกับ
ผลกระทบต่อคุณภาพชีวิตมากที่สุดคือ 5 เรื่อง คิดเป็นร้อยละ 71.42 รองลงมาคือ ประเด็นเกี่ยวกับ
ผลกระทบต่อทรัพยากรสิ่งแวดล้อมทางกายภาพ และประเด็นเกี่ยวกับผลกระทบต่อคุณค่าการใช้
ประโยชน์ของมนุษย์ มีจำนวนเท่ากันคือ 1 เรื่อง คิดเป็นร้อยละ 14.29

- ประเด็นเกี่ยวกับการสูญเสียความสมดุลของระบบนิเวศ หนังสือพิมพ์นำเสนอประเด็นเกี่ยวกับปัญหาการลักลอบค้าสัตว์ป่าและพืชป่ามากที่สุดคือ 2 เรื่อง คิดเป็นร้อยละ 50.00 รองลงมาคือประเด็นเกี่ยวกับปัญหาทรัพยากรแร่ธาตุและพลังงาน และประเด็นเกี่ยวกับปัญหาภาวะโลกร้อน มีจำนวนเท่ากันคือ 1 เรื่อง คิดเป็นร้อยละ 25.00

1.4 สรุปผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบประเด็นการนำเสนอเนื้อหาของข่าว บทความ และบทบรรณาธิการ เกี่ยวกับการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม

จากการเปรียบเทียบประเด็นการนำเสนอเนื้อหาของข่าว บทความ และบทบรรณาธิการ พบว่า ทั้งข่าว บทความ และบทบรรณาธิการ เน้นนำเสนอในประเด็นการป้องกันแก้ไขปัญหาและการพัฒนาสิ่งแวดล้อมมากที่สุด รองลงมาคือ สถานการณ์ด้านสิ่งแวดล้อม ส่วนเนื้อหาอีกสองประเด็นคือ การสูญเสียความสมดุลของระบบนิเวศ และผลกระทบทางด้านสิ่งแวดล้อม ทั้งข่าว บทความ และบทบรรณาธิการนำเสนอค่อนข้างน้อย กล่าวคือ นำเสนอไม่ถึงร้อยละ 15

เมื่อวิเคราะห์เปรียบเทียบประเด็นย่อยต่างๆ พบว่า การนำเสนอเนื้อหาข่าว บทความ และบทบรรณาธิการมีความสอดคล้องกัน ดังนี้

ประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันแก้ไขปัญหาและพัฒนาสิ่งแวดล้อมทั้งการนำเสนอในเนื้อหาข่าว บทความ และบทบรรณาธิการ มุ่งเน้นการนำเสนอประเด็นการรณรงค์และการประชาสัมพันธ์ให้ช่วยกันรักษาสิ่งแวดล้อมมากที่สุด ส่วนประเด็นรองลงมาคือนำเสนอให้หน่วยงานที่รับผิดชอบดำเนินการตามหน้าที่มากขึ้น และประเด็นส่งเสริมและสนับสนุนให้ชุมชนและภาคเอกชนเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสถานการณ์ด้านสิ่งแวดล้อมมีความสอดคล้องกันเนื่องจากมุ่งเน้นการนำเสนอประเด็นสถานการณ์ภัยธรรมชาติมากที่สุด รองลงมาคือ ประเด็นเกี่ยวกับสถานการณ์มลพิษทางสิ่งแวดล้อม และประเด็นเกี่ยวกับปัญหาการจราจร

ประเด็นเกี่ยวกับการสูญเสียความสมดุลของระบบนิเวศ พบว่าการนำเสนอเนื้อหาข่าว แตกต่างจากบทความและบทบรรณาธิการ โดยการนำเสนอเนื้อหาข่าวมุ่งเน้นประเด็นเกี่ยวกับปัญหาการทำลายทรัพยากรป่าไม้มากที่สุด แต่บทความและบทบรรณาธิการนำเสนอประเด็นเกี่ยวกับปัญหาการลักลอบค้าสัตว์ป่าและพืชป่ามากที่สุด

ในประเด็นสุดท้ายคือ ประเด็นเกี่ยวกับผลกระทบทางด้านสิ่งแวดล้อมพบว่า มีความสอดคล้องกันโดยนำเสนอประเด็นผลกระทบต่อคุณภาพชีวิตมากที่สุด ส่วนประเด็นรองลงมาคือ ประเด็นผลกระทบต่อคุณค่าการใช้ประโยชน์ของมนุษย์ ประเด็นผลกระทบต่อทรัพยากรสิ่งแวดล้อมทางกายภาพและชีวภาพ

2. อภิปรายผลการวิจัย

งานวิจัยเล่มนี้เป็นการศึกษาวิเคราะห์เนื้อหาในแง่มุมของบทบาทหน้าที่ของสื่อมวลชนในการทำหน้าที่ (Function) ตามบทบาทที่ได้รับ ในที่นี้สื่อมวลชนที่ศึกษา คือ บรรณาธิการหนังสือพิมพ์รายวันจังหวัดเชียงใหม่ ได้แก่ บรรณาธิการหนังสือพิมพ์เชียงใหม่นิวส์ และบรรณาธิการหนังสือพิมพ์ไทยนิวส์ เพื่อศึกษานโยบายและการให้ความสำคัญต่อการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม และศึกษาจากหนังสือพิมพ์รายวันจังหวัดเชียงใหม่ 2 ฉบับ คือ หนังสือพิมพ์เชียงใหม่นิวส์ และหนังสือพิมพ์ไทยนิวส์ ในช่วงระหว่างวันที่ 1 กรกฎาคม 2552 ถึงวันที่ 30 มิถุนายน 2553 รวมระยะเวลาในการศึกษา 1 ปี มีหนังสือพิมพ์ที่ใช้ในการศึกษาทั้งหมด 730 ฉบับ โดยหนังสือพิมพ์เชียงใหม่นิวส์และหนังสือพิมพ์ไทยนิวส์ถือว่าเป็นหนังสือพิมพ์ที่ได้รับความนิยมและอยู่คู่สังคมเชียงใหม่มาช้านานและเมื่อเป็นสื่อท้องถิ่นเพื่อคนในท้องถิ่นย่อมมีประเด็นการรายงานที่เหมาะสมกับผู้รับสารเพื่อให้เกิดความอยู่รอดและมีการปรับตัวอยู่เสมอ ส่วนของการวิเคราะห์บทบาทในความเป็นสื่อมวลชนงานวิจัยนี้ชี้ให้เห็นการทำหน้าที่สื่อมวลชนท้องถิ่น ดังนี้

การกำหนดนโยบายของสื่อมวลชนในการนำเสนอข่าวเกี่ยวกับการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม ผู้วิจัยพบว่าหนังสือพิมพ์รายวันจังหวัดเชียงใหม่ทั้ง 2 ฉบับ ได้แก่ หนังสือพิมพ์เชียงใหม่นิวส์และหนังสือพิมพ์ไทยนิวส์ไม่มีนโยบายในการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมที่เป็นลายลักษณ์อักษรแต่พบว่ามีแนวปฏิบัติในการนำเสนอข่าวดังกล่าว อาทิเช่น การคัดเลือกข่าวที่อยู่ในความสนใจของสังคม(Public Interest) หรือมีผลกระทบมากต่อสังคม (Effective News) มาก่อน นอกเหนือจากนั้นเป็นการคัดเลือกตามความคิดเห็นต่อแต่ละสถานการณ์ของกองบรรณาธิการซึ่งอาจจะมากบ้างน้อยบ้างตามช่วงของเหตุการณ์นั้น เพราะฉะนั้นข่าวสิ่งแวดล้อมที่จะได้รับการนำเสนออีกจะต้องมีความเชื่อมโยงกับข่าวประเภทอื่น เช่น ข่าวสังคม ข่าวการเมือง หรือมีประเด็นทางเศรษฐกิจด้วยเพื่อที่จะมีความน่าสนใจมีความซับซ้อนและมีมิติในการวิเคราะห์ได้น่าสนใจว่าการรายงานข่าวสิ่งแวดล้อมล้วนๆ เพียงอย่างเดียว

แต่อย่างไรก็ตาม ผู้สื่อข่าวของหนังสือพิมพ์ทั้งสองเล่มก็อาจมีวัตถุดิบข้อมูลน้อยเพราะพื้นที่ของการเข้าถึงข่าวเพียงแคในจังหวัดเชียงใหม่และจังหวัดใกล้เคียงบางช่วงเดือนอาจมีพื้นที่ข่าวสิ่งแวดล้อมน้อยในขณะเดียวกันหากพื้นที่เชียงใหม่และภาคเหนือประสบปัญหาสิ่งแวดล้อมขนาดใหญ่ เช่น น้ำท่วมหรือไฟป่าที่เกิดต่อเนื่องในช่วงเดือนนั้นก็จะมีการพิจารณาให้พื้นที่ข่าวที่มากขึ้นตามความสำคัญของข่าว โดยจากการสัมภาษณ์นโยบายจากทางบรรณาธิการของหนังสือพิมพ์ทั้งสองเล่ม

จากการศึกษางานวิจัยอื่นๆ เรื่องการศึกษาวิเคราะห์เนื้อหาข่าวสารด้านสิ่งแวดล้อมจากหนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทย พบว่าหนังสือพิมพ์เชิงคุณภาพอย่างมติชนมีการนำเสนอข่าว

สิ่งแวดล้อมมากกว่าหนังสือพิมพ์เชิงปริมาณ เมื่อกลับมาที่งานวิจัยชิ้นนี้หนังสือพิมพ์เชิงใหม่นิวส์ และหนังสือพิมพ์ไทยนิวส์ทั้งสองเป็นหนังสือพิมพ์เชิงปริมาณหรือประชานิยมเน้นข่าวความสนใจของผู้คน (Human Interest) มากกว่าการนำเสนอข่าวเจาะลึกแบบเข้มข้นเชิงคุณภาพ พื้นที่ข่าวสิ่งแวดล้อมที่ปรากฏในหนังสือพิมพ์ทั้งสองจึงมีสัดส่วนน้อยเมื่อเทียบกับข่าวประเภทอื่น เชียงใหม่ นิวส์คิดเป็นร้อยละ 1.22 ไทยนิวส์คิดเป็นร้อยละ 1.56 โดยข่าวที่หนังสือพิมพ์ให้พื้นที่ในการนำเสนอมากที่สุด คือ ข่าวสังคม รองลงมา คือ ข่าวเศรษฐกิจ และโฆษณา ในกรณีดังกล่าวผู้วิจัยให้ความเห็นว่าหนังสือพิมพ์ทั้ง 2 ฉบับ มีการกำหนดแนวปฏิบัติในการนำเสนอข่าวสิ่งแวดล้อมเพียงหลักการเท่านั้น ในทางปฏิบัติมีการเลือกนำเสนออย่างมากเมื่อเทียบกับข่าวอื่นๆ ที่สื่อเองคิดว่าประชาชนสนใจ แม้แต่ข่าวบันเทิงยังมีปริมาณพื้นที่มากกว่าข่าวสิ่งแวดล้อมถึง 10 เท่า

ในส่วนรูปแบบและเนื้อหาของข่าวสิ่งแวดล้อมที่ปรากฏในหนังสือพิมพ์ พบว่าประเด็นที่พบมากที่สุดทั้งข่าว บทความ และบทบรรณาธิการ คือ การป้องกันแก้ไขปัญหาและการพัฒนาสิ่งแวดล้อม ผู้วิจัยตั้งข้อสังเกตตามทฤษฎีบทบาทหน้าที่ว่าหนังสือพิมพ์ทั้ง 2 ฉบับ แสดงบทบาทหน้าที่ของการเป็นสื่อมวลชนในการเป็นนายทวารเฝ้าประตู หรือ Gatekeeper ที่ทำหน้าที่เป็นผู้เฝ้าประตูสังคม เป็นคนคัดสรรข่าวสารที่เกิดขึ้น หรือเหตุการณ์ในสังคมมานำเสนอในรูปแบบของข่าวหรือมาตั้งข้อสังเกตในบทความต่างๆ ตามทฤษฎีบทบาทหน้าที่ของ Harold Lasswell การเป็นนายทวารเฝ้าประตูอยู่ในบทบาทหน้าที่ในการสังเกตการณ์และรายงานสภาพแวดล้อมทางสังคม (Surveillance of the environment) กล่าวคือคอยสอดส่องดูแลติดตามเก็บรวบรวมข่าวสารต่างๆ ที่อาจมีผลต่อการดำเนินชีวิตของคนในสังคมมารายงานให้สมาชิกในสังคมได้รับทราบ ซึ่งการรับทราบข่าวสารที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับการป้องกันแก้ไขปัญหาและการพัฒนาสิ่งแวดล้อมนั้นมีลักษณะเป็นกระบวนการแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อมในแง่มุมของการเสนอแนวทางแก้ไขไม่ว่าจะเป็นการแก้ไขจากภาครัฐหรือภาคเอกชน การนำเสนอข่าวประเภทนี้ออกจากจะให้ข้อมูล (To inform) แก่สังคมแล้ว ผู้วิจัยสังเกตเห็นการทำหน้าที่อีกประการก็คือหน้าที่ในการประสานสัมพันธ์ส่วนต่างๆ เข้าด้วยกัน (Correlation of the Different parts of society in Responding to Environment) ความหมายก็คือ เมื่อเกิดปัญหาขึ้นในสังคมแล้วสื่อมวลชนทำหน้าที่คัดเลือกเหตุการณ์ที่เป็นข่าวนั้นมารายงานสู่สังคมและข่าวสารที่มีตัวเลขการพบมากที่สุดเป็นประเด็นเกี่ยวกับการป้องกันแก้ไขปัญหาและการพัฒนาสิ่งแวดล้อมจึงสามารถตีความได้ว่า ข่าวนี้นับเป็นข่าวที่แสดงความรับผิดชอบของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องไม่ว่าจะเป็นภาครัฐหรือเอกชน โดยผู้รับสารหรือกลุ่มคนในสังคมเมื่อได้รับทราบถึงการแก้ไขปัญหาหรือแนวทางที่จะลดความรุนแรงของปัญหา ก็จะรู้สึกลดความตึงเครียดลดความขัดแย้งระหว่างรัฐและประชาชน ในฐานะที่รัฐเป็นผู้แสดงความรับผิดชอบและเข้าแก้ไข และในฐานะประชาชนเป็นผู้ได้รับผลกระทบ จะเห็นว่าประเด็นนี้สื่อทำหน้าที่นำเสนอข่าวสารที่สร้าง

ความเข้าใจร่วมกันในสังคมแม้ปัญหาบางปัญหายังไม่ได้รับการแก้ไขแต่ก็แสดงถึงผู้รับผิดชอบและการไม่เพิกเฉยของรัฐและสื่อมวลชน เมื่อสถานะความขัดแย้งหรือปัญหาถูกทำลายลงความคิดเห็นในสังคมต่อเรื่องดังกล่าวจะมีลักษณะเป็นไปในทางเดียวกันคือมีความหวังในการรักษาให้ดีขึ้นและสื่อก็ทำหน้าที่เชื่อมความสัมพันธ์ส่วนต่างๆ ในสังคมให้ดีขึ้นสภาพสังคมที่เกิดความตื่นตระหนกจากปัญหาที่เข้าสู่สภาวะปกติที่สงบสุข (Normal Condition)

ในส่วนนี้สื่อมวลชนจะทำการสอดแทรกความรู้แสดงจุดยืนและวิพากษ์วิจารณ์ (Critical Function) ในเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นเพื่อให้ทุกฝ่ายเกิดความชัดเจนพร้อมทั้งเสนอทางออกให้สังคมข้อสังเกตในการเสนอทางออกนี้ผู้วิจัยขอยกตัวอย่างจากข่าวที่เป็นหน่วยการศึกษาย่อยๆ เช่น ข่าวไฟฟ้าที่ได้รับการเยียวยาจากรัฐไม่ว่าจะเป็นการจัดรถบรรทุกน้ำทยอยดับไฟฟ้า หรือการใช้เฮลิคอปเตอร์เพื่อทำฝนเทียมเพื่อดับไฟฟ้า ในหน้าที่การวิพากษ์สื่อสามารถเสนอแนวทางแก้ไขได้ไม่ว่าจะเป็นการไปสัมภาษณ์นักวิชาการหรือผู้มีส่วนเกี่ยวข้องต่างๆ ยังจะเป็นข้อมูลที่มีประโยชน์ไม่ใช่เพียงให้ข้อมูลต่อสังคมแต่ภาครัฐสามารถนำแนวทางนั้นไปใช้ได้จริงด้วย

ลักษณะของรูปแบบที่น่าเสนอ พบว่าเป็นรูปแบบของข่าวมากที่สุดและเมื่อปัญหาเกิดขึ้นจะมีการรายงานสภาพปัญหาหรือเหตุการณ์ทั่วไปเพียง 1-2 ฉบับ หลังจากนั้นจะเป็นข่าวประเภทการป้องกันแก้ไขปัญหาค่อเนื่องเพื่อลดความขัดแย้งลดความตึงเครียดในสังคม

ประเด็นข่าวการป้องกันแก้ไขปัญหาและการพัฒนาสิ่งแวดล้อม ผู้วิจัยมองว่าเป็นนัยยะที่น่าสนใจก็คือ ข่าวประเภทนี้เป็นการได้มาซึ่งข้อมูลของภาครัฐหรือเอกชนที่เกี่ยวข้องเป็นนโยบายเป็นแนวทางหรือเป็นการยอมรับแก้ปัญหาของรัฐ ซึ่งเปรียบเสมือนการแสดงความรับผิดชอบต่อสังคมของรัฐและจุดนี้สื่อมวลชนคัดเลือกเนื้อหาเหล่านี้มามีรายงานมากที่สุดก็สามารถอุปมาได้ว่าผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่ก็เป็นภาครัฐ เจ้าหน้าที่รัฐ หรือองค์กรของรัฐ ส่วนใหญ่การเป็นนายทวารเฝ้าประตูของสื่อมวลชนคัดเลือกสารจากรัฐ ผู้รับสารหรือประชาชนในสังคมจึงมีลักษณะเป็น Passive Audience คือรับสารแบบบนลงล่าง (Top to Down) จากรัฐอย่างต่อเนื่องและไม่รู้ตัวรับเอาทัศนคติและความคิดเห็นของสื่อมวลชนในฐานะเป็นกระบอกเสียงของรัฐบาลอย่างต่อเนื่องและรู้สึกเป็นปกติทั้งๆ ที่ข่าวสารเดียวกันนี้สามารถมองได้จากหลากหลายมุมมองจากกลุ่มอื่นๆ ในสังคมหรือแท้จริงแล้วปัญหาคือความตื่นตระหนกของสังคมต่อเหตุการณ์สิ่งแวดล้อมนั้นๆ และสื่อทำหน้าที่ลดความตื่นตระหนกต่อปัญหานั้นๆ ทั้งๆ ที่แท้จริงแล้วเนื้อหาอาจเป็นเพียงนโยบายรัฐที่แถลงออกมาผ่านสื่อเพื่อรักษาภาพลักษณ์ของรัฐ

ข้อสังเกตนี้มีความสอดคล้องต่อหลักบทบาทหน้าที่ของสื่อที่ Galtung&Ruge ได้เสนอว่าโลกทัศน์ของสื่อเองก็เป็นปัจจัยที่มีความสำคัญในการคัดเลือกข่าวสารจึงได้ตั้งข้อสังเกตว่า “ข่าวได้กลายเป็นตัวแทนโลกทัศน์ของสื่อมากกว่าที่จะเป็นภาพสะท้อนที่เที่ยงตรงของเหตุการณ์” ผู้วิจัยมี

ความเห็นว่าจะมาจากข้อจำกัดของการเข้าถึงปัญหาหรือเหตุการณ์ของสื่อ การเข้าถึงผ่านการทำงานของภาครัฐนั้นง่ายกว่าการเข้าถึงผ่านมุมมองประชาชนหรือนักวิชาการเพราะรัฐเป็นองค์กรที่มีอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบกับเรื่องต่างๆ ในสังคมอย่างเป็นทางการ ไม่แปลกเลยที่เมื่อเกิดปัญหาขึ้นคำถามของข่าว ใคร? ทำอะไร? ที่ไหน? เมื่อไร? และอย่างไร? ข่าวประเภทนี้จะมีลักษณะของข้อสงสัยสุดท้ายคือ อย่างไร? ปัญหานี้จะแก้ไขอย่างไร สื่อก็แสดงให้เห็นแล้วว่ารัฐจะช่วยแก้ไขปัญหานี้ได้

สรุปประเด็นการทำหน้าที่ของสื่อมวลชนจากผลการวิจัยนี้คือ สื่อมวลชนทำหน้าที่เป็นนายทวารเฝ้าประตูคอยติดตามสอดส่องความเป็นไปในสังคม โดยหน้าที่หลักคือการให้ข้อมูล (To inform) ส่วนหน้าที่รองคือการประสานสัมพันธ์คนในสังคม (To Correlation) และข้อมูลที่พบจะเป็นข้อมูลจากภาครัฐมากกว่าภาคเอกชนและความสัมพันธ์ที่สื่อมวลชนต้องการให้เกิดความเข้าใจกันลดความขัดแย้งก็คือภาครัฐ ในฐานะผู้รับผิดชอบโดยตรงและภาคประชาชนในฐานะเป็นผู้รับผลกระทบหรือได้รับความเดือดร้อนจากปัญหา

ประเด็นที่หนังสือพิมพ์นำเสนอมากเป็นลำดับที่2 รองลงมาจากประเด็นการป้องกันแก้ไขปัญหาและการพัฒนาสิ่งแวดล้อมก็คือ ประเด็นสถานการณ์ด้านสิ่งแวดล้อมโดยหลักๆ แล้วเนื้อหาข่าวก็คือข่าวสถานการณ์ต่างๆ ไป เช่น สถานการณ์ภัยธรรมชาติ สถานการณ์มลพิษทางสิ่งแวดล้อม และสถานการณ์ทางสิ่งแวดล้อมอื่นๆ ที่เกิดขึ้นไม่ว่าจะเป็นภายในประเทศหรือต่างประเทศ

โดยประเด็นในการรายงานสถานการณ์ปัจจุบันนี้ เป็นหน้าที่หลักโดยทั่วไปของการเป็นสื่อหนังสือพิมพ์อยู่แล้วในการให้ข้อมูลข่าวสารแก่ประชาชน (To Inform) หากแต่สิ่งที่สำคัญอยู่ที่การเลือกสรรข่าวของสื่อต่างหากที่เป็นเรื่องที่น่าสนใจ เพราะหนังสือพิมพ์ที่ศึกษานั้นเป็นหนังสือพิมพ์ท้องถิ่นที่มีการบริหารจัดการภายในอย่างสมบูรณ์ ไม่มีการรับข้อมูลส่วนกลาง จึงมีวิธีการเลือกข่าวที่ค่อนข้างให้ความสำคัญกับผู้รับสารเป็นอย่างยิ่ง เพราะฉะนั้นแล้วการเลือกจึงเป็นไปตามปัจจัยคุณค่าข่าว และความสนใจของผู้รับสารในขณะนั้น ไม่ว่าจะเป็นกระแสสังคมหรือความสนใจโดยรวมของสังคม ยกตัวอย่างเช่น กระแสการรักษาโลกร้อน ซึ่งเป็นประเด็นที่สังคมให้ความสนใจ หากมีสถานการณ์ที่เกี่ยวข้องกับปรากฏการณ์นี้โดยตรง สื่อก็จะเลือกมานำเสนอก่อนในมุมมองของสื่อมวลชนท้องถิ่น ซึ่งผู้วิจัยมองว่า การทำหน้าที่นี้เปรียบเสมือนสื่อเป็น “นายทวาร” หรือ Gatekeeper ของสังคม

Merton ได้นิยามความเป็น Gatekeeper ไว้ว่าจะเปรียบเสมือนลิ้นปิดเปิดนิรภัย (Safety Valve) ในการเปิดปิดรับส่งข่าวสารด้วยจุดประสงค์ต่างๆ ตามความสำคัญตามวาระในความคิดของสื่อเองและกระบวนการเสนอข่าวสองประเภทนี้ที่มีจำนวนมากก็เป็นการยืนยันบทบาทหน้าที่ที่ตรงกับ Merton ที่เรียกว่า Function Equivalence ซึ่งหมายถึงการบรรลุเป้าหมายใหญ่ของสังคมนั้น

สามารถตอบสนองได้ด้วยการทำหน้าที่หลายประการในที่นี้คือการชี้ให้เห็นปัญหาในประเด็นข่าว การรายงานสถานการณ์ และการแก้ไขปัญหาในประเด็นการรายงานการป้องกันแก้ไขปัญหาและพัฒนาสิ่งแวดล้อม แม้ว่าตัวสื่อมวลชนเองจะไม่ได้มีอำนาจหน้าที่แก้ปัญหาให้หายไปได้แต่หน้าที่การนำเสนอข่าวสารก็ถือเป็นหน้าที่สำคัญต่อสังคม โดยเฉพาะสังคมประชาธิปไตยที่ประชาชนมีสิทธิเข้าถึงข้อมูลต่างๆ ได้เรียกร้องสิทธิที่สมควรจะได้รับเมื่อได้รับผลกระทบจากปัญหาได้เท่าเทียมกันสังคมจึงเกิดความสมดุล โดยกระบวนการรายงานข่าวจะเป็นการรายงานปัญหาก่อนซึ่งอาจสร้างความโกลาหลในสังคมหรือความตื่นตระหนกในสังคมการให้ข้อมูลเหล่านี้การทำหน้าที่ (Function) คือเตือนภัยเฝ้าระวังแต่อาจก่อเกิดผลแบบไม่ทำหน้าที่ (Dysfunction) คือสังคมเกิดความขัดแย้งหรือตื่นตระหนกเกิดความคิดเห็นที่แตกแยกได้โดยสื่อมวลชนจะทำหน้าที่เสนอข่าวการป้องกันและแก้ไขปัญหาเพื่อลดความตึงเครียดนั้นๆ ประชาชนจะเกิดความเชื่อมั่น (Trust) ว่าปัญหานั้นจะได้รับการแก้ไขโดยเร็วตามกระบวนการต่างๆ จึงไม่น่าแปลกใจว่าปริมาณของข่าวที่จะลดความตึงเครียดในสังคมจะมีปริมาณมากที่สุดจากผลงานวิจัยเล่มนี้เพราะเหตุการณ์หนึ่งๆ มีมิติการมองหลากหลายการแก้ไขก็เช่นกันอาจมีหลายมุมมองยิ่งเสนอมากเท่าไรประชาชนจะรู้สึกปลอดภัยและเชื่อมั่นมากเท่านั้น

ส่วนเนื้อหาข่าวอีกสองประเด็น คือ การสูญเสียความสมดุลของระบบนิเวศ และผลกระทบทางด้านสิ่งแวดล้อม ผู้วิจัยตั้งข้อสังเกตที่มาของข่าวว่า ข่าวผลกระทบทางด้านสิ่งแวดล้อมนั้นเป็นการรายงานข่าวที่ได้รับการร้องเรียนจากภาคประชาชน หรือความเดือดร้อนที่ประชาชนได้รับจึงเข้าร้องเรียนกับสื่อหรือร้องเรียนกับภาครัฐ โดยตรง สัดส่วนในการรายงานข่าวจึงมีจำนวนมากเป็นอันดับที่สาม ในประเด็นนี้ผู้วิจัยมองว่า ในความเป็นสื่อท้องถิ่น ข้อจำกัดในการได้รับข่าวสารจากภาคประชาชนมีค่อนข้างน้อย หรือธรรมชาติของคนในท้องถิ่นเองก็ไม่มีเคลื่อนไหวเรียกร้องมากนักจึงมีจำนวนข่าวที่น้อยเป็นอันดับที่ สาม แต่หากมองกลับกัน การมาเป็นอันดับที่สามอาจหมายความว่าสื่อไม่ให้ความสำคัญกับการเป็นตัวแทนเรียกร้องความเป็นธรรมของภาคประชาชนก็เป็นได้ และประเด็นสุดท้าย คือ การสูญเสียความสมดุลของระบบนิเวศว่าส่วนใหญ่จะเป็นที่มาจากนักวิชาการ องค์กรเอกชน เอ็นจีโอ หรือองค์กรสิ่งแวดล้อมต่างๆทั้งในประเทศและต่างประเทศ ข่าวที่นำเสนอส่วนใหญ่เป็นข่าวการนำเสนอผลการวิจัยผลสำรวจหรือตัวเลขทางสถิติที่มีนัยยะสำคัญต่อสังคมและอาจก่อเกิดผลกระทบได้ในอนาคต เนื่องจากประเด็นนี้บางปัญหาบางเหตุการณ์มีแนวโน้มหรือมีความเสี่ยงที่จะเกิดขึ้นแต่ยังไม่เกิดขึ้นผู้รับผลจึงยังไม่ได้ได้รับความเดือดร้อนสื่อมวลชนจึงให้ความสำคัญน้อยลงตามลำดับ

บทบาทหน้าที่ของการเป็นสื่อมวลชนท้องถิ่นที่ต้องปรับตัวกับสภาพการต่างๆ อาจหมายความว่าหนังสือพิมพ์นั้นต้องการมีหาจุดขายมากกว่าจุดยืนและข่าวก็เป็นเพียงเครื่องมือใน

การหาจุดขายให้หนังสือพิมพ์เพียงเท่านั้น ในปัจจุบันกระแสสถานการณ์สิ่งแวดล้อมหรือโลกร้อน กำลังเป็นที่วิพากษ์วิจารณ์และอยู่ในความสนใจของประชาชนจึงน่าจะเป็นนิมิตรหมายอันดีที่จะ สื่อมวลชนไม่ว่าภาคท้องถิ่นหรือส่วนกลางจะลุกขึ้นมาทำหน้าที่ตามบทบาทหน้าที่ของตนที่พึงมี ต่อมวลชนในสังคมอย่างเต็มที่ไม่ควรละเลยหรือลำดับความสำคัญตามแต่ความคิดเห็นของตน เท่านั้น ถึงเวลาแล้วที่ข่าวจะเป็นภาพสะท้อนของเหตุการณ์จริงในสังคมที่ทุกคนจำเป็นต้องใส่ใจ และให้ความสำคัญไปพร้อมๆ กันในทุกๆ ปัญหาแล้วความสงบสุขก็จะเกิดขึ้นกับสังคมอีกครั้ง โดย ที่ไม่ใช่จากการใช้ข่าวสร้างภาพลักษณ์หากแต่เป็นการใช้ข่าวเพื่อให้เกิดผลลัพธ์ที่เป็นรูปธรรมและ ปัญหา นั้นได้รับการแก้ไขอย่างเป็นธรรมต่อทุกฝ่าย

3. ข้อเสนอแนะ

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ 2 ส่วน ดังนี้

3.1 ข้อเสนอแนะสำหรับหนังสือพิมพ์ท้องถิ่น

3.1.1 หนังสือพิมพ์รายวันของจังหวัดเชียงใหม่ควรจะมีความตระหนักถึงการ ส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม และควรมีการนำเสนอข่าวมากขึ้น

3.1.2 หนังสือพิมพ์รายวันของจังหวัดเชียงใหม่ควรจะต้องมีการพัฒนาองค์ความรู้ ในเรื่องเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม และการรายงานข่าวสิ่งแวดล้อม เพื่อที่จะได้พัฒนาวิธีการสื่อข่าว อย่างไร ให้เกิดประสิทธิผลต่อการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม

3.2 ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัยในครั้งต่อไป

3.2.1 เพิ่มขอบเขตด้านพื้นที่ จากการศึกษาหนังสือพิมพ์รายวันของจังหวัด เชียงใหม่ เป็นการศึกษาหนังสือพิมพ์ท้องถิ่นภาคเหนือตอนบน หนังสือพิมพ์ท้องถิ่นในทุกจังหวัด ของภาคเหนือ หรือภูมิภาคอื่นๆ

3.2.2 เพิ่มขอบเขตของกลุ่มประชากรที่สัมภาษณ์ โดให้มีจำนวนผู้ให้สัมภาษณ์มาก ขึ้น และเพิ่มกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนผู้อ่านทั่วไปในท้องถิ่น เพื่อให้ทราบถึงทัศนคติและความ พึงพอใจที่มีต่อหนังสือพิมพ์รายวันของจังหวัดเชียงใหม่ในการทำหน้าที่ส่งเสริมและรักษาคุณภาพ สิ่งแวดล้อม

3.2.3 ศึกษาสื่อประเภทอื่น แนวคิดที่ได้นำมาเป็นกรอบในการศึกษาค้นคว้า นี้ สามารถนำไปศึกษาวิเคราะห์กับสื่อท้องถิ่นอื่นๆ ได้อีกนอกจากสื่อหนังสือพิมพ์ ทั้งนี้เพื่อความ หลากหลาย เพราะรูปแบบของสื่อที่แตกต่างอาจมีผลต่อแนวโน้มการนำเสนอเนื้อหาที่แตกต่างกัน